

Úr tinginum

Javnaðar- og sjálfstýrisflokkarnir hava reist mál um verkfallið við fylgjandi fyrispurningi til landsstýrisið:

Undirritaðu flokkar venda sær her við til Landsstýrið við fyrispurningi um, hvat ætlanin er at gera viðvíkjandi tí verkfalli, sum hevur staðið við síðan 1. januar í ár.

Spurningurin varð havdur á lofti, tá landsstýrismálini vóru fyrri, men vit vóru ikki nøgdur við tað svar, sum Landsstýrið tá gav. Seinasti fundur, sum samráðingarmenninir hövdu saman, var 18. februar, og síðani er einki gjørt til at fáa loysn á sáttmálatrætuni.

Vit eru komnir út í hálvan mars mánað, og einki rökist fyrri, at nakað verður gjørt til at fáa skil á hesum vandamáli.

Vilja vit tí spyrja, um Landsstýrið heldur tað vera forsvarligt, at tingið fer heim úttan at rætta hond frá síðu til at fáa gongd aftur á samráðingarnar.

Sum fólksins umboðsmenn halda vit tað vera óðamannaverk at láta sum einki, tí landsins fíggarstovnur er við at fara fyrri skeyti.

Á Lögtingi, 12. mars 1953.

Fyrri Javnaðarflokkinn:

J. P. Davidsen.

Fyrri Sjálfstýrisflokkinn: ...

Johan Kallsry.

Soleiðis skrivaðu teir tá

I einari oddagrein í Dimmalætting 27. sept. 1950 verður sagt um Th. Petersen:

»Hele hans Opstilling gaar kun ud paa ved Hjælp af en vis Fortrolighed med Tal at opstille mindre talfortrolige Mennesker et billigt Puds.«

Sambandsmenn til dómis!

Viðari í somu grein verður sagt, at um Sambandsflokkurin kemur til ræðið vil tað »betydes«:

»Nedsættelse af Skatter og Udgifter paa Lagtingsbudgettet under særlig Hensyntagen til de lavere Indtægter.«

Hetta varð skrivað undan valinum, ið vóru í 1950.

Ofta verður sagt, at flokkarnir lova nógv undan valinum, men halda ikki orð, tá ið teir eru sessaðir á tingi.

Sambært reglurnar omanfyri er væl eingin ivi um, at tað er dekaní stórir munur á vallyftum og veruliga politikki sambandsflokksins.

Aftursvar til Føroyatíðindi

I Føroyatíðindi fyrri leygardag 28. febr. roynir tess blaðstjóri at vísa lesarum sínum, hvussu lítið skil ið er í honum, við tað at hann sigur, at álop verður gjørt á hann, tí at ikki einhvör sjúkdómur verður gróddur á hesum nýggja sjúkráhusinum. Hetta

er so ósatt og óskilaliga aftursvarað, sum tað kann vera.

Tað, sum funnist varð at, var, at Føroyatíðindi skuldi bera tey tíðindi út millum fólk, at nú vit í Suðuroy hava fingið eitt modernað sjúkráhus, at vit fyrri tí kundu verða fór fyrri at gróða einhvønn sjúkdóm. Nei, eg eri avgjørt ikki einigur við Føroyatíðindi um tað.

Um blaðstjórin á Føroyatíðindi er so stuttmintur, at hann ikki minnst aftur, hvat ið hann skrivaði, so skal eg her gera so væl at taka tað einaferð enn upp aftur.

Tygum skrivaðu soleiðis:

»So frammalaga eru vit nú komin í teimum heilsubótsskapandi viðurskiftunum, at vit nú her í Suðuroy kunnu fáa grótt nærsagt einhvønn sjúkdóm.«

Hesi tíðindi — fata tygum ógvuliga væl — eru heilt óhóskandi at bera út millum fólk, og eg vil biðja tygum um at vara tygum fyrri slíkum »famali« í framtíðini. x.

Hægri ellis- og avlamisrentu

Á danska fólkatinginum hevur verið til viðgerðar at hækka toll- og avlamisrentuna í Føroyum 25 pst. — Hetta er ein kærkomin stuðul til tey gomlu og tey avlammu, ið fáa alt ov lítið sum nú er.

Framman undan hava hjón kunnað fingið uppi 1800 kr. og einsamöll fólk 1200 kr. árliga. Hesi töl verða nú ávikavist 2250 kr. og 1500 kr.

Úr Fuglafirði

Hósdagin.

Gjáarmenn vóru her í dag og avreiddu 7000 pund, ið teir hövdu fingið á 90 stk. Norðheim hevði 3000 pund í gjár og 100 í dag; hann setti bert nakrar fáar stampar. Gulldrangur tekur fisk at fara niður við.

Arbeidsmannafelagið hevði fund í gjár um innlimingina í D.S.F. Summir vildu halda, at betur var um ein streikukassi varð gjørdur í Føroyum, tá ið tað ikki var rætt at peningurin fór av landinum. Hetta var ein fólkaflokksmaður, og honum varð víst á, hvussu gangast kundi, sjálvt um peningurin var í landinum. Sjóvinnubankin t. d. Hesin sami fólkaflokksmaðurin hevur tó áður fingið góða hjálp frá danum.

Ein fiskadampari hevur lastað 1560 pk. av saltfiski frá S. P. Petersen og 1500 frá J. Haraldsen. Fiskurin fór til Korea.

Ternusker er uppi á beding. Hann fær nýggjan strákkjól. Hevði slitið við kajuna í Lørvík og var rikin á land.

FØROYA FÓLKHAÁSKÚLI

Summarskeið fyrri gentur verður frá 1. mei til ólavsku. Tær, ið ætla sær á skúlan, kunnu søkja um peningastudning hjá Landsstýrinum innan 1. apríl.

Nærri frágreiðing fæst við at venda sær til skúlan, tlf. 243.

FÓLKAFLOKKSSKRÆLLIÐ STØRRI

Thorstein Petersen ikki boðin við til føðingadagsveitslu kongs

Tað er vordíð øllum greitt, at Fólkaflokkurin seinnu tíðina er rívnaður meir og meir. Skrællið er vordíð so stórt nú, at Fólkaflokkurin má roknast fyrri at vera í tvíningum, serliga aftaná at Th. Petersen varð frásættur sum formaður og Hákun Djurhuus tók við í hansara stað.

Mikudagin var hin vanliga føðingadagsveitslan fyrri kongi hildin hjá ríkisumboðsmanninum. Bodnir við vóru lögtingsmenn, landsstýrið og onnur.

Bert ein av lögtingsmonnunum varð settur eftir: Thorstein Petersen — ið als ikki var boðin við! Nakrir av fólkaflokksmonnunum valdu, at fylgja fallna förara teirra og fóru ikki á veitsluna. Hesir vóru Pól Petersen, Bláhamar, Antonis Sørensen og S. Ellefsen, ið var ílatin og klárur at fara, tá ið hann fekk at vita, hvussu vorð.

Hvussu við K. Djurhuus lögmanni?

I »Reyðubók« verður gjølla greitt frá teimum brotsgerðum, ið nevnd, stjóri og aðrir, ið á ein ella annan hátt hava havt samband við Sjóvinnubankan, hava gjørt. Kanningarnevndin hevur víst á, hvat hesir hava gjørt seg sekar í og væntuliga verða straffaðir fyrri.

Teirra millum restar tó eitt navn, nevnliga Kristian Djurhuus, lögmaður.

Hann er tó ikki beinleiðis sekur í nokrum av teimum lógarbrotnum móti bankalógini og øðrum lógum sum hinir, ið nevndir eru í Reyðubók.

Meðan hann sat í Landsstýrinum saman við bankamonnum Th. Petersen og Rikard Long, legði hann í Ólavskútingsetuni 1951 fram eitt uppskot, har sagt varð, at neyðugt var hjá tinginum at útvega fiskivinnuni 4 milj. kr.

2. august 1951 samtyktu tingmenn, ið ikki vistu betur — sambært orð lögmannsins — at hesar miljónurnar skuldu til fiskivinnuna, hetta uppskot.

Verunleikin var tann, at allar 4 milj. endaðu í Sjóvinnubankanum. — Fór bankin tá, vildu hesar miljónurnar eisini farið.

Var hetta hent í einum hvørjum øðrum landi, vildi Kristian Djurhuus beinan vegin verið liðugur sum politikkari, men kortini situr hann framvegis í lögmannssessinum.

Lesið í Reyðubók um »mandat-svike«, brot móti bankalógini, partafelagslógini o. s. fr.

Millum növnini á monnum í Reyðubók finna vit tey somu növnini, sum hava sitið úti í Tinganesi í landsins hægsta sessi, t. d. Th. Petersen, Rikard Long, Kristian Djurhuus.

Av sonnum kann sigast, at í Føroyum ber alt til.

ið var. Ti nýggja föraranum Hákun Djurhuus fylgdu einans Martin Holm og Rikard Long. Teir sótu væl inni hjá ríkisumboðsmanninum og skálaðu fyrri kongi, meðan hin parturin av tí »gomlu garduni« sat heima og mótmælti — ella rættari niðri í tinginum og spældi kort.

Ognarrætturin til fiskiferini hjá fiskimonnum sjálvum

Eyðkent fyrri øll lond við kapitalistiskum stýrisslagi er: verkföll, vinnuløysi og ótrygg livilíkindi. Soleiðis er eisini her á landi. Nú hava vit verkföll nærum á hvørjum ári, bæði á sjógv og landi. Arbeðarafjöldin verður ferð eftir ferð rikin út í vinnuløysi og inntökuløysi. Bæði land og fólk pinist sváran undir hesum árliga afturvendandi samfelagspestsjúkum.

Hví skulu vit líða undir hesum drepandi okinum? Hví skulu fiskimenn noyðast av stað fullvitandi at inntøkan verður eingin? Hví skulu fiskimannakonur og börn verða undirgivin svongdaróttan og lúka fylgjurnar av, at bert ein fimtipartur av teimum inntökunum, ið fólkinum við miklum stríði og livinum í váða föra heim til landið, kemur fiskimannaheiminum til góðar?

At samfelagsskipanin, ið loyvir tílikum, er rotin — kavrotin — dugir hvørt vaksíð menniskja at síggja.

Eingin kann krevja av okkara fiskimonnum, at teir í framtíðini skulu noyðast út á havið fyrri lítila og onga lön, men í somu løtu sum fiskimenn leggjast upp er deyðin í durunum hjá okkum øllum.

Vit mugu finna eina nýskipan, ið tryggjar okkum móti vinnuløysi og beinleiðis veiðuløysi.

Sum nú er, sær tað ikki mætari út, enn vit eru á avgrundarmarkinum.

Fiskimenn hava ikki ráð at sigla fyrri undirlön, og reiðararnar siga, at teir hava ikki ráð at gera skipini útuttan minkað verður munandi um inntøku fiskimanna.

So langt eru vit komnir. Kann stöðverða meira vónleys.

Einasta bjarging er, at fiskimenn sjálvir eiga fiskiferini, útgera tey sjálvir og ognast alla inntøkuna sjálvir.

Men ikki eigur at verða gloymt, at hetta einans kann gerast í tí støttarleysa samfelagnum — tí sosialistiska.

Fyrr enn hetta er gjørt verður eingin arbeðsfriður, eingin tryggileiki móti verkföllum og eingin tryggileiki móti inntökuløysi fiskimanna og tess ræðuligu fyrri alt samfelagið so oyðandi fylgjum.